

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

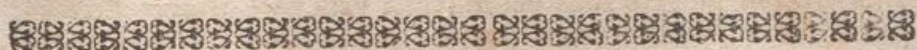
Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XXXII. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

deberi, nisi propriis discordiis seipsam consumserit. His verbis te subscribere non ambigo Christiane, & tamen vel amore proprii interesse, vel ardore tenendæ tuæ sententiæ in tam frequentes rixas & discordias dissolveris?

FASCICULUS XXXII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex residuis capitibus lib. Josue, in quibus describitur acris censura Tribuum Ruben, Gad & media Manassis ob erectum altare Testimonii. Exhortatio Josue ad Populum pro levandis mandatis Dei & repetitio Beneficiorum Dei atque mors Josue.

Considera I. **P**acem piorum, quâ fruuntur in terra, per contradictiones acquiri & conservari debere. Vix enim tempore Pacis, hebraico Populo concessæ, Tribus Ruben, Gad & media Manasse Altare Testimonii erexerant: illicò surrexerunt cæteræ Tribus, rigidissimis verbis cap. 22. in eos invecæ. Salvator noster in primo hujus mundi ingressu Regis pacifici nomen assumpsit: sed ne videretur pacem secum tulisse ab omni contradictione liberam, ocius ab Herode ad necem quæsitus, fugere in Ægyptum coactus est, etiam audiens à Simeone sene: positum se esse in signum, cui contradiceretur Lucæ 2. Quod triginta trium annorum spatiò eventus luculentò testimoniò comprobavit. Atque hinc Isaias Propheta non absque Mysterio de illo prædixerat; *vocabitur nomen ejus Deus fortis, subnectens Princeps Pacis.* Docturus per hæc verba: Christum dimicandò fortiter, & vincendò viriliter, veram pacem assequi. Eodem porrò tempore, quò ipse gloriosè surrexit, & apparens discipulis dixit Joan. 20. *Pax vobis* ostendit eis manus & pedes, vulnerum cicatricibus notatas, monstraturus hoc spectaculò: pacem illam, quam annunciaret, vulneribus livore & sanguine comparatam esse; &

hinc si discipuli cuperent hujus pacis reddi participes, ad bellum se quoque redderent paratos. Sponsum suum, Sponsa Ecclesia: ut in obtinenda & conservanda per bellum pace imitaretur, exclamat Cantic. 8. *Ego murus & ubera mea sicut turris, ex quo facta sum coram illo, quasi pacem reperiens.* Et verò tunc vel maximè verà pace fruitur Ecclesia, quando instar fortissimorum turrium & murorum horrendis persecutionum tormentis quatitur, nam Christus ei prædixerat: *non quomodo mundus dat (pacem) ego do vobis.* Pacem videlicet do vobis non à persecutionibus, crucibus & miseriis liberam, qualì Mundus suos recreat amatores, sed talem, quæ duris hîsce mediis obtineri, & obtenta fovendi debet. *Proprium est Ecclesie ait S. Hilarius lib. 6. de Trinitate: ut tunc vivat, cum caditur, tunc intelligat, cum arguitur, tunc obtineat, cum deseritur.* Dum sentit in corpore bellum, fruitur pace in anima. Dum cruciatur exterius, recreatur interiùs, dum perdit facultates, gratiis ditatur, dum terrenis exiuitur, impletur cœlestibus. Quare pulcherrimæ illi constellationi assimillimatur, quam Astrologi *arcturum* vocant: hæc nunquam mergitur, nunquam occidit. Ac proin cum regio Vate testari poterit: *sæpe expugnaverunt me à juventute mea, etenim non potuerunt mihi.* Psal. 178. *Expugnârunt me,* segregandò parentes à liberis, liberos à parentibus, sed à Christo sejungere illos *non potuerunt.* *Expugnârunt me,* Martyres horrendis afficiendò tormentis, sed eorum constantiam in tormentis frangere *non potuerunt.* *Expugnârunt me,* expellendò fideles in exilium, sed æternæ patriæ amorem illis adimere *non potuerunt.* *Expugnârunt me,* compingendò filios meos in carceres, onerandò catenis, sed libertatem ipsis, quâ perfrui solent filii Dei auferre nullatenus *potuerunt.* Pulcherrimè igitur de Ecclesia ait S. Ambros. lib. 4. *Hexam. c. 4. Videtur sicut luna deficere, & non deficit: obumbrari enim potest, deficere non potest. Quin aliquorum quidem persecutionibus minuitur, ut Martyrum confessionibus impleatur, & effusi pro Christo sanguinis glorificata victoriis, majus devotionis suæ & fidei totò orbe lumen diffundat.* Ergo ò Christiane! monitis Prophetæ obtemperaturus, quibus tibi Psal. 33. suadet: *inquire pacem, & persequere eam.* Talem appetite, quæ stat cum bello, pro gloria Dei suscepto, & quæ compatitur, inquietudinem continuam illatam ab hostibus in-vel externis. Verbò: pacem quære, quæ consistit in constanti patientia eorum omnium, quæ tibi venerint adversa.

N. 216.

Considera 2. Quòd sicut Justis omnia cooperentur in bonum, ita malis & reprobis omnia cooperentur in malum; prout Josue hîc cap.

23. v. 12.

23. v. 12. & 13. teste Nezarâ clarissimâ videtur demonstrare verbis. Olim Moyses parvulus aquis immergebatur: sed jussu Dei fluvius parcebat infanti, ut inde Pharaoni reprobo tristis casus emergeret, unde electus ille Moyses salutem suam consequebatur. Licet gallina munda avis mille immunditias in sterquilinio manducet in optimam tamen substantiam transeunt: econtra etfi purissima columbarum pectuscula comedat accipiter immundus, in pessimam tamen aliti convertuntur carnes: malos ergo & reprobos alloquitur S. Bonaventura in Psal. 118. scribens: *ô infelices expectatores! nescitis, quid expectetis. Expectant claritatem, suavitatem, tranquillitatem: sed inveniunt pro temporali claritate aeternam caliginem, pro suavitate amaritudinem, pro tranquillitate turbinem.* Hinc ô Christiane! ut tibi omnia cooperentur in bonum, & tranquillitatem expectatam invenias: esto bonus, esto pius, morem gerens verbis Josue hîc v. 14. cap. 24. dicentis ad Hebræos: *nunc ergo timete Dominum, & servite ei corde perfectô.* Cogita: quomodo Abraham credentium Pater Deum vocantem secutus, dum ejus amore omnia reliquit, tam amplum invenerit semen, quod stellas numerô æquabat teste Josue citati capit. v. 3. Cerne: quomodo Hebræi ad mandatum Dei Ægyptum egressi, siccum repererint iter in mari rubro, salvati per illud ipsum Elementum, quod Ægyptiorum ruina & tumulus fuit v. 7. citati cap. Perpende: quomodo eisdem armis, quæ tot barbaræ gentes strinxerant in capita Hebræorum, aut interfectæ sint, aut in turpissimam fugam abactæ à victoribus Hebræis v. 9. & seqq. hujus capit. planè innumera sunt, quæ afferi possent exempla, clarissimè probantia: omnia cooperari in bonum diligentibus Deum teste Apostolô Rom. 8.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. Judicum, in quibus describitur Sollicitudo Israëlitarum de Duce locô demortui Josue obtinendo. Victoria de Adonibezec, pœnâ Talionis punito. Petitum Axæ à Patre suo. Israëlitarum fletus, crebra defectio, & pœna.

Considera I. **I**sraëlitas mortuô Josue novum habituros Ducem, ut N. 217. omni invidiæ in electionibus frequenter occurrenti præcluderent viam, ipsum Deum accessisse, talibus usos verbis v. 2. cap. 1.

quis

quis ascendet ante nos contra Chananaum, & erit Dux belli? Invidiæ inquam, ut sic præcluderent viam: hæc enim non perversos tantum, & Mundo addictos homines, sed electum quoque Populum Spiritualesque viros persæpè impetit. Quis enim nescit, ipsos Christi discipulos, futuros aliquando omnium virtutum Magistros, ab hac Tyrannide impugnatos, quin imò turpiter victos esse? Protoparentes nostri in ipso statu Innocentiæ & originalis Justitiæ positi Deo invidabant scientiam, & hic erat pessimus ille scopolus, ad quem allissi tantam honorum omnium subière ruinam. Erat Saul haud dubiè vir virtutis probatæ, quando regium conscendit Thronum, adèò humilis, ut à Samuele in Regem ungendus lateret absconditus; attamen stimulante invidiâ, & de illo triumphante eò devenit, ut teste S. Antoninò p. 2. tit. 8. c. 1. S. 4. *pessimus factus sit*. Tametsi discipuli præcursoris Joannis Baptistæ cum adèò ab honoribus & dignitatibus humanis alienum esse scirent, ut etiam altissimam dignitatem Messiatûs repudiârît, sibi tamen invidiam adèò prædominari patiebantur, videntes: Christum majores consequi honores Joanne, ut id æquò animò ferre non possent. Quare nil magis cavendum est homini Christiano, quàm ne capiatur livore aut invidiâ, aliàs unicò quasi momentò grande virtutum ædificium, quod forsan multò construxit tempore, destruet. Illa est hostis Chananeus & Pherezæus, quem instar Judæ & Simeonis Victorum nos superare oportet. *Hostis est intestinus*, inquit S. Chrysolog. Serm. 4. *quia non carnis quatit muros, non elidit septa membrorum, sed ipsam cordis arietat arcem. Et antequam viscera sentiant, ipsam Dominam corporis animam prado capit, & adducit inclusam*. Graviora nunquam vidit orbis mala, quàm Angelorum ruinam, & necem Christi per Judæos illatam; sed hæc à nullo fonte, quàm sola ab invidia ortum traxere. Quod primum concernit, scholasticorum Bernardò Duce opinio est: Luciferò & aliis Angelis propositam fuisse divini verbi Incarnationem, ab illis tanquam à creaturis adorandam; at invidiâ excæcatis hunc actum detractâsse, non enim poterant obsequiosis intueri oculis, humanam naturam ad tantum dignitatis gradum evectam. De Christi acerbissima morte Matthæus asserit c. 27. *Sciebat enim (Pilatus) quòd per invidiam tradidissent eum*. Est autem indubitata res, nonnullos ex abjectis de cælo Angelis in aère collocatos; hoc namquid luculenter probant verba Apostoli dicentis; *contra spiritualia nequitia in cælestibus*, Sed quæret aliquis, quid ergo

in aëre patiantur illi, quos constat, nunquam non pati? reponit mox citatus mellifluus Doctor Serm. 54. in Cant. Diabolus in pœnam suam locum in aëre medium inter cœlum & terram sortitus est, ut videat, & invideat, ipsaque invidiâ torqueatur: ut videat hominum mortuorum animas cœlum, quod ille coactus est relinquere, scandentes, & has videndô ab ipsa invidia magis puniatur, quam ab ipsis Tartari flammis. Hinc S. Antoninus non veretur dicere de Pass. Dom. Fer. 4. quòd magnâ Deus afficeret pœnâ invidum, si ipsum etiam in gloria Paradisi poneret, eò quòd talis gloriam proximorum sustinere non posset, habiturus tot carnifices, quot aspiceret Angelos & beatorum animas, aut pari aut majori adhuc gloriâ donatos. Dicam igitur cum Laurentiô Presbyt. *Hoc solum invidus benè agit, quòd se cruciat; cetera peccata in futurum servantur, invidia ob magnitudinem sceleris in presenti digna accipit. Invidia quòd malum hosti optat, sibi ita facit: quia igne, quò urit, uritur. Pati cogitur cum victo Adonibezec v. 7. hujus capitis exclamante: Sicut feci, ita reddidit mihi Deus. Anima ejus, instar Axæ corpori ceu jumento insidens, quia nimiô calore alienæ fortis torqueatur, irriguum petet; verum non obtinebit aliud, quàm illud, de quo canit regius Vates Psal. 68. Intraverunt aqua usque ad animam meam, infixus sum in limo profundi, & non est substantia.*

Considera 2. Quanti Deus aestimet lacrymas, quas dolor contriti *N. 218.* pectoris extorquet, & quales fuderant Judæi cap. 2. v. 5. Hæ enim locò Sacrificii videntur à Deo recipi testante id regiô Vate Psal. 50. *Sacrificium Deo Spiritus contribulatus; & hinc S. August. illas appetens exclamat: Succende mentem meam igne illò, quem misisti in terram, & voluisti vehementer accendi: ut Sacrificium Spiritus contribulati & cordis contriti obortis lacrymis quotidie offeram tibi.* In Purificatione Virginis Deiparæ, ipsò sole millies purioris, legimus oblatos esse duos turtures in Sacrificium. Quæso: cur tot regalibus donis Orientalium thesaurorum provisa Mater non divitum instar obtulit Agnum, quem utique facilè levi- que pretiô comparasset? at noverat paupertatis simul & pœnitentiæ amantissima Virgo, pretiosius Deo non offerri Sacrificium, quàm illud, quod figurâ suâ lacrymas & gemitus adumbrat, turtures videlicet, quorum *cantus gemitus est.* Nullus hêrcle denegabit mihi: Martyrium esse Sacrificium Deo acceptissimum; & hinc admonet Apostolus Rom. 12. *obsecro itaque vos fratres per Misericordiam Dei: ut exhibeatis corpora vestra Hostiam viventem, sanctam, Deo placentem &c.* lacrymas verò

Q9

NON

non dispares esse Martyriò testatur S. Chrysoft. Homil. 2. in Psal. 50. dicens: *Martyres fundendò sanguinem aperunt venas: contrita pectora effundendò lacrymas pandunt oculos.* Salvator noster in morte sua perfectissimum Patri æterno Holocaustum oblaturus, non tam sanguinem, quàm lacrymas fudit asserente Apostolò ad Hebræ. 5. *cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia.* Ex ejus sacratissimo latere non tantùm sanguis, sed & aqua prodit: & quod summè mirandum, prodit ex latere, ob gravissimam sitim exsiccato, quò grandì Mysteriò indicare voluit: cruentum ejus Sacrificium non solum sanguinis, sed etiam lacrymarum profluvio consummatum esse. ò peccator! qui instar rebellium Israëlitarum ab Angelo tutelari admoneris tam frequentium defectiõnum & defectuum, audiens ab illo, quod auditum ab Israëlitis v. 3. citati cap. *Cur hoc fecistis? &c.* Quæso tandem respicere cum illis: *elevans vocem & flens.* Dominus infinitæ Misericordiæ, nunquam despiciens cor contritum & humiliatum, exaudiet lacrymas tuas, sicut v. 18. hujus cap. dicitur exaudisse lacrymas pœnitentium Israëlitarum: *liberans eos de cade vastantium &c.* criminum videlicet omnium, quæ tanquam atrocissimi conscientiæ tuæ hostes eam horrendum in modum cruciant. Hujus luculentum accipe testimonium in sequenti exemplo, quod ab Henrico Sommario in annotat. fusiùs describitur. Vixerat in Thracia infamis quidam Latro, quin & Latronum Princeps, qui cassò labore à multis ad compedes & carcerem quæsitus, ultrò tandem, vel potiùs conscientia stimulis agitatus, se ad pedes Imperatoris Mauritiï abjecit. Paucos post dies in febrim & ipsam quoque phrenesim incidit, sed tandem sibi redditus, in tam copiosas lacrymas peccatorum suorum causâ resolvit oculos, ut expletò aliquot horarum spatiò, inter hos pœnitentiæ fletus tandem exspirârît. Medicus quidam primarius, hospitem domum, in qua jacuerat pœnitens, visitare solitus, hac ipsâ horâ domi suæ vidit Æthiopes plurimos, latronis lectum accedentes cum chartis, quæ horrenda ejus peccata ferebant descripta. Vidit pariter Angelos duos mirâ claritate præfulgidos lecto propinquos. Æthiopes cum sumptâ quantociùs trutinâ in unam lancis partem immississent sua chirographa, mox ea depressa est, vacuâ alterâ parte in altum sublatâ. Angeli, qui tunc aderant, tenerrimâ compassione erga miserum commoti, exclamant: *siccine nihil relictum est nobis, quod imponamus? sed dum unus hæc verba loquitur, alter strophium, quò la-*

tro

tro poenitentiae suae lacrymas absterferat, in alteram lancem ponit & ecce! deprimitur vacua lanx dissipatis omnibus atque dispersis chirographis. Inter divinas deinde laudes & gratias animam mortui fugatis Daemonibus in caelum deferunt. Haec omnia ut conspexit Medicus, quamprimum evigilans ad Hospitale currit, reperit ibidem calens quidem latronis corpus, sed vitam destitutum, strophilō super oculos jacente, quod lacrymis madidum Imperatori Mauritio offert, narrans omnia, quae sibi in somnis obvenerant, de extincto latrone objecta. Haec, ut memini fusiùs describit cit. author, in annot. in c. 24. paradif. ani.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 3. & 4. lib. Judicum, in quibus describitur Victoria Eglon Regis obtenta de Israëlitis ter deficientibus à Deo, captorum liberatio per Aod, Eglon transfodientem. Electio Debora in Caput Israëlitarum. Mors Sisara à Jabel illata.

Considera I. **P**ER Eglon Regem, quem citatō capite S. Scriptura asserit exstitisse *crassum nimis*, recte adumbrari Bacchanalium tempora. Haec proh dolor! Christianos à se turpiter subactos velut mancipia despotice subjecta tenent, haud aliter, quam subditos habuit olim Eglon Israëlitas, à se superatos. Estque ista servitus eò crudelior, quò homines Christianos non tantum libertate corporum, sed etiam rationis usu privat. Enim verò si ipsum nomen Bacchanalia perpendamus, reperimus illud à *bacchari* derivatum, idem significans, quod indicat: *surexe, insanire, stultescere*. Optimè id describens ait Caspar. Manzi. decif. Pal. q. 50. *fit, ut impij illis diebus sese ingurgitent, furentes & insanientes in publicum prodeant, stultos ex professo egant, deridenda faciant, & loquantur. Deo ingrati, natura injurii, hominibus molesti, Diabolo devoti, fatuos & momos representent.* De Cajo Caligula referunt Historici; quod sumptuoso quondam convivio assidens, effusè coeperit ridere, convivis verò causam risus querentibus responderit: rideo vestram insaniam, dum video vos joculari, garrere, ludere omnes, quorum tamen capita unico nutu à me monitus satelles detruncabit. Ridenda adhuc magis est illorum Christianorum insania, qui praefatis Bacchanalium diebus tanto cum júbilo & tripudiis non temporali tantum,

sed æternæ occurrunt morti, de his enim clarè testatur S. Scriptura: *ducunt in bonis dies suos & in punèto ad Inferna descendunt.* Quid habent pisces post devoratum vermem hamo affixum, cui tanto appetitu involant, quid? nisi unicum eos retinentem, intestina lacerantem, & ad necem eos extrahentem? *sicut pisces capiuntur hamo, sic capiuntur homines in tempore malo Ecclesiast. c. 9.* Et quodnam aliud tempus malum, nisi dies illos dixeris, in quibus homines velut pisces in aquis ludunt, & in omnes delicias carnis effusi, quaquaversum vagantur sine lege, sine rege? Mare Tiberiadis olim vocabatur mare *Cenereth.* Hoc ipsum mare per Jordanis amœnissimi amnis fluxum desinit in mare mortuum, perdens omnem, quâ pollebat ante, dulcedinem. Haud secus evenit voluptatibus, quibus tempore Bacchanalium fruuntur deceptæ Christianorum animæ: hæ enim omnes in mare illud mortuum aquarum infernalium desinunt, nihil ultra per totam æternitatem dulcedinis habituræ. Sardonica herba, ut naturalistæ referunt, id raræ qualitatis habet, quòd tales in illam gustante Spasmos causet, ut morientis os sic aperiat, & expandat, ut ridere videatur. Clarissimam planè figuram hujus herbæ deprehendes in deliciis bacchanalibus, quibus pasti homines ora in risus componunt, sed mortuâ per peccatum animâ sine omni vitæ spiritualis sensu jacent in terra, brevî forsan abinde tempore in Tartaro sepeliendi. Quare ò Christiane Lector! sapias tandem, tot insipientium miserrimò interitu perterritus. Præbe aures salutis tuæ cupido *Aod,* qui gladiò verbi divini Tyrannum *Eglon,* inordinatum videlicet ad Bacchanalia appetitum transfodere ex cathedra nititur, ut sic animam tuam à despotica hac servitute liberet. Deterreat te unum quod ex mille aliis clausulæ locò tibi subnecto exemplum. Carolus VI. Rex Galliæ in Nuptiis Nobilis cujusdam, leonis vestem & larvam cum aliis quinque indutus, dum saltibus spectante Aulâ per jucundè vacaret, Ludovicus ejus frater clariùs Regem visurus facem admovit, quò Regem & socios celerrimè conceptus ignis adeò inflammavit, ut quatuor miserè pereuntibus, unus in cellam properans, & aquæ vinoque se immergens servaretur. Rex verò ipse uxoris Biturigis caudata veste involutus, non nisi ægrè evaderet ruinam. Hoc fatale incendium inter *opera tenebrarum exortum* intuens, dic cum gentium Doctore Rom. 13. *Abjiciamus opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sicut in diebus illis honestè ambulemus &c.* fruendò deliciis, quæ tantis ruinarum periculis non sunt obnoxia.

Consi-

Considera 2. Et admirare : Mulierem à tot prudentibus viris ad N.210.
 universale totius Populi Hebraici Regimen assumi, Quæso; unde or-
 tum traxit tam excellens prærogativa, innumeris aliis non concessa?
 S. Scriptura citatò cap. 4. v. 5. Vocat mulierem illam *uxorem Lapi-*
doth, h. e. mulierem *Lampadum*, quasi quòdam prælagiò tunc alludat
 & lampades illas, quibus Virgines prudentes cœlesti Sponso occur-
 risse dicuntur Matth. 25. erat ergò mulieri *Debora*, ex tot millenis in
 Caput Populi assumptæ, insignis Castitas Prærogativæ hujus origo.
 Hæc enim Virtus Sapientiæ & Scientiæ, ad omne Regimen requisi-
 ta, *Mater* dicitur & *divinorum arcanorum Inspectrix*. Sic teste S. Hieron.
 lib. 1. ad Jovin. Ezechiel Propheta mortuâ uxore elevatus est à Do-
 mino, visurus arcana cœlestia, quæ non viderat illâ vivente. Sic inter
 duodecim Apostolos solus Virgo Joannes (ut asserit S. Ambros. su-
 per c. 2. Epist. 1. ad Corinth.) raptus est ad intuendum divina secre-
 ta. Sic Thomas Aquinas à puritate angelica celebris, angelici Do-
 ctoris Nomen ab hac virtute adeptus legitur. Et Sybillæ, etsi crassis
 Gentilium erroribus tenerentur. Castitate tamen, quâ pollebant,
 Prophetiæ Donum promeruerunt. *Gratia super gratiam*, merito exclamem
 cum Eccles. cap. 26. *Mulier sancta & pudica*. Apostolus quoque casti-
 tatem *sanctitatem* vocat, & vicissim sanctitatis nomine *castitatem* signi-
 ficat id observante S. Bernardò. Christus verò in S. Evangelio cœ-
 lestem & angelicam virtutem eam indigitat, eò quod homines in
 angelos transmutet; *in resurrectione*, inquit, *neque nubent, neque nubentur,*
sed erunt sicut Angeli Dei. Quare Cyprianus Virgines alloquens scribit:
 quod estis habituræ in gloria, jam nunc in hac vita incipitis. Quin
 imò Vates regius castitati addictos homines Deos nominare non ve-
 retur, de illis enim cantat Psal. 76. *Vos Dii estis, & filii Excelsi omnes.*
 Pater Abraham à S. Clara vir clarissimæ memoriæ ingeniosè adver-
 tit: Prophetam de castis hominibus tanquam Diis locutum, loqui
 de talibus Diis, de quibus Psal. 112. testetur: *Oculos habent, & non vi-*
debunt, aures habent, & non audient, nares habent, & non odorabunt, manus ha-
bent, & non palpabunt. Ex quo disces Christiane Lector, si mediante ca-
 stitate, laudatâ hæctenus virtute, non tantum in Angelum, sed etiam in
 aliquem Deum transire appetas, in sensibus externis mortificationi in-
 tantum studere debeas, ut de te dici possit: *oculos habet, & non videt*
quidquid vel à longè castitati officit. Aures habet, & non audit, quid-
quid vel per verba vel per cantus minùs honestos pudicas aures of-

fendere solet &c. Insignæ adhæc tuendæ conservandæque hujus virtutis Medium tibi suggerit *Debora*, de qua in citatō capite ait Scriptura, quod sederit sub *Palma*, indicans per hoc: conservandæ castitatis tutissimum esse asylum amorem solitudinis, nam velle videre, frequenter vagandō foras, prostitutio est pudicitæ, ut eventu nimium infelicî docuit alibi memorata *Dina*. Dæmon imitatur astutam *Jahelem*, de qua hoc quoque tractatur in capite. Ille ergo homines è solitudine fugitivos blanditiis velut *Sisaram* ad sua trahit Tentoria, & tandem fomno carnalium deliciarum captos, clavō affigit pessimæ consuetudini. Hac in re ab apibus vespæ differunt, quod istæ non metuant laborantes aspici: at apes adeo videri nolunt, dum huic negotio vacant, ut nunquam mel nisi in abdito elaborent. Hinc factum, ut quondam casulæ alveari pellucido, quō earum artificium in melle conficiendo à curiosis quibusdam observaretur, priusquam operi se accingerent, totum intus vitrum cereo tegumento obduxerint, sicque absconditæ & latentes operi faciendo sese impenderint. Non dispar sanè discrimen reperire est inter homines conservandæ castitatis studiosos, & eos inter qui huic negotio parum intendunt. Illi apum instar cupiunt procul aliorum oculis, aliorum alloquio, præsertim disparis sexûs, vivere, certi: securissimum castitatis custodem esse solitudinem, ubi enim non est sepes, diripietur possessio *Eccles. 36.* at hi, qui (ut memini) de tuenda castitate parum curant, instar vesparum prodire in publicum amant, multo minùs hanc virtutem conservaturi, quam ille conservabit pecunias, qui eas publicæ exponit viæ. Sede ergo sub *Palma* Christiane Lector, solitudini studendō, si *Palmam*, castitati illibatæ debitam, consequi cupis in Regno *Gloriæ*.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 5. 6. & 7. lib. Judicum, in quibus describitur Canticum Debora. Gedeonis Vocatio. Ejus Confirmatio per Signum Velleris. Militum selectus ad pugnandum. Stratagema & Victoria de Madian obtenta.

N. 221. Considera 1. **N**on absque Mysterio *Deboram* laudatæ castitatis & sapientiæ sceminam in suo Cantico maledicere *Terræ Meroz*, cujus habitatores teste *Rabanō* carnalibus immerfi voluptatibus, non venerint in auxilium Domini cit, cap. *Hercle* sicut castitas hominem

minem Deo conjungere, & divinīs scientiīs (ut præcedentia docuēte) illustrare solet: ita carnis vitium omnem in eo de supernis rebus scientiam obnubilare, eumque à Deo penitus sejungere consuevit. *non permanebit spiritus meus in homine, quia caro est.* Genes. 6. *quis enim consensus spiritus,* ait S. Thomas Villanov. Serm. de S. Doroth. *cum libidine? aut qua convenientia sapientia ad illecebram? non immitet Deus pretiosissimum purissimumque spiritus sui liquorem in vas inquinatum. Attras nubes radius solaris non penetrat.* Hebræi olim Nomen *Israëlitarum* (quod videntes Deum indicat) sibi vendicaverant: verum quis nescit, quantum hoc vitiō à rerum divinarum notitia & ipsa Dei memoria declinārint? loquatur Isaias, qui in principio Prophetiæ suæ enormi hâc metamorphosī obstupfactus, cœlum & terram in admirationem invitat. *Deus Judaicum Populum,* inquit Zeno lib. 3. Serm. 35. *luxuria estu exuberante correptum publicâ increpatione consutat. Cœlum terramque testes citat, ut exagget crimen. Filios appellat, ut abdicatos intelligas. Exaltatos, ut ruina timeatur, spretores sui, ut impios monstret.* Cur quæso sonora illa Eremi Tuba Joannes Baptista, qui in prædicatione suâ etiam aspides surdas in cœlestes videbatur transmutâsse Angelos, in deserto potius, quàm in celeberrima auditus est Jerosolyma? noverat ille, ad Regis impurissimi exemplum totam quoque componi Urbem, inque turpissimas carnis illecebras effundi; & hinc prorsus inhabilem esse rerum divinarum & cœlestium, instar terræ illius, quæ spinis obsita, in se projectum suffocat semen teste *Christo Dominò*, nullum referens fructum. Quare ò Christiana anima! si vel parvam saltem supernæ sapientiæ & scientiæ particulam unionemque cum Deo habere desideras, vitium carnis ante omnia fuge. *Res creata est* teste S. Bernardinò tom. 4. serm. 21. *de lux. Per luxuriam hominem impediri à reditu ad Deum: quia anima non potest redire & amare sine cognitione, juxta illud Augustini: invisa diligere possumus, incognita nequaquam: sed luxuria carnalis destruit cognitionem.* Ita ille: imiteris ergo moraliter loquendô *benedictam illam feminam, quæ ut triumpharet de Sifara, teste S. Scripturâ v. 26. citati cap. Sinistram manum misit ad clavum, & dexteram ad fabrorum malleos. Clavus & malleus tibi sit sensuum externorum custodia, & frequens mortificationis studium. Utque eò securius cum *Jabele* vincas, juxta illius exemplum quære in capite vulneri locum, principiiis tentationum & motuum resistendô.*

Considera 2. Hominem Christianum Virgâ mortificationis utentem, ut in torculari corporis & animæ suæ triticum à paleis, hoc est virtutes à vi-

à vitiis segreget, imitari Gedeonem virum fortissimum, cui taliter occupato statim Angelus custos in mente præfagit insignes de Madianitis, inordinatis videlicet Passionibus, Victorias, & libertatem à vitiis præferim carnalibus. Sic discretè mortificatas carnes ocius flamma charitatis & dilectionis, de Petra Christo prorumpens, comprehendet; quidquid mali fomitis residuum reperit, consumptura. Fiet inde; ut dum corpus instar *Area Gadeonis* rore suo, id est humore libidinis vacuatur, anima instar *Velleris* coelestis gratiæ & supernarum rerum scientiæ reddatur plena, jure meritò sibi vindicans illa Apocalypseos 14. à castissimo Joanne prolata verba: *Hi sequuntur Agnum quocumque ierit.*

N. 223.

Porro, sicut Gedeon dependenter ab hætenus dictis insignem videtur nobis Doctrinam reliquisse in cap. 6. ad vincendos carnis appetitus, & obtinendam rerum supernarum scientiam, unionemque cum Deo. Haud secus in cap. 7. Doctrinam optimam nobis subministrat, quæ adjuti triumphemus de inordinato temporalium bonorum amore, dum juxta Dei Imperium eos tantum milites ad obtinendam Victoriæ habiles esse credidit, qui *canum instar* lambebant aquas, Lyrano teste significare volens: Illos tantum fideles capaces reddi vincendæ avaritiæ, & possidendi cœlestis Jerosolymæ thesauri, qui verbis citati authoris utor) *de bonis hujus mundi accipiunt, quantum sufficit ad necessitatem.* Talem militem se olim probaverat Vates regius exclamans: *Paupertatem & divitias ne dederis mihi, sed victui meo tantum tribue necessaria.* Atque hinc hortatur nos omnes Psal. 61. *Divitiæ si affluant, nolite cor apponere.* Debemus ergò superfluò aurò uti, sicut Gedeon suis dicitur *lampadibus* hîc usus, abscondendò videlicet lucida illa metalla in *Vasis victilibus*, quæ levi pauperum prece frangantur, &

liberaliter effusa in eorum manibus
niteant.

FASCI-